

Broj: II-4540g/1.13

Podgorica, 13.12.2023.godine

**SEKTOR ZA USMJERAVANJE I NADZOR NAD RADOM CARINARNICA
PODRUČNA JEDINICA CARINARNICA PODGORICA
PODRUČNA JEDINICA CARINARNICA BIJELO POLJE
PODRUČNA JEDINICA CARINARNICA KOTOR
PODRUČNA JEDINICA CARINARNICA BAR**

PREDMET: Obavještenje o sprovođenju tranzitnog postupka u pomorskom saobraćaju - NCTS

U cilju jednoobrazne primjene odredbi Carinskog zakona (Sl. list CG, broj 86/22) i Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti (Sl. list CG, broj 26/23) a koje se odnose na sprovođenje tranzitnog postupka za robu koja se prevozi morem, a u skladu sa članom 10 stav 1 tačka 5 Zakona o carinskoj službi (Sl. list CG broj 3/16) Uprava prihoda i carina dostavlja ovo obavještenje.

Ovim obavještenjem se bliže pojašnjava postupak za stavljanje robe u postupak nacionalnog tranzita i postupak zajedničkog tranzita, između ugovornih strana Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku, kao i pojednostavljeni tranzitni postupak za robu koja se prevozi morem. Postupak zajedničkog tranzita će se primjenjivati nakon pristupanja Crne Gore Konvenciji o zajedničkom tranzitnom postupku.

Ovo obavještenje se koristi zajedno sa Priručnikom za tranzit EU (https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/customs-procedures-import-and-export-0/what-customs-transit/union-and-common-transit_en). Uz to, obavještenje će se, prema potrebi, koristiti zajedno sa obavještenjima koja preciziraju: stavljanje robe u tranzitni postupak korišćenjem NCTS sistema, TIR postupak, pojednostavljene postupke carinjenja robe, carinske postupke, obavještenja koja preciziraju izdavanje carinskih odluka i dr.

Carinska deklaracija za tranzitni postupak podnosi se elektronskim putem, tj. formalnosti se sprovode korišćenjem tehnika za elektronsku obradu podataka u

skladu s članom 8 stav 1 Carinskog zakona za tranzitni postupak i odredbama člana 5 Dodatka I Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku.

Struktura i pojedinosti elektronske tranzitne deklaracije propisani su Prilogom A1a uz Dodatak IIIa Konvencije, odnosno Prilozima 17 i 18 Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu podnošenja carinske deklaracije i drugih obrazaca, za tranzitni postupak (Sl. list CG broj 23/16 od 05.04.2016, 83/16 od 31.12.2016, 84/17 od 15.12.2017, 76/22 od 21.07.2022.).

Elektronska deklaracija za zajednički tranzitni postupak je obavezna shodno odredbama člana 25 Dodatka I Konvencije, s izuzetkom pisane deklaracije gdje se primjenjuje osiguravanje kontinuiteta poslovanja, pod uslovima i u skladu s načinom definisanim u članu 26 Dodatka I Konvencije.

Preduslov za sprovođenje formalnosti u tranzitnom postupku pomoću tehnika za elektronsku obradu podataka, između elektronskih sistema privrednih subjekata i Uprave prihoda i carina Crne Gore i obrnuto, je Odobrenje za elektronsku razmjenu podataka u tranzitnom postupku koje izdaje Uprava prihoda i carina, shodno odredbama člana 8, stav 7 Carinskog zakona (više informacija o ovom odobrenju možete naći na <https://ecarina.me/ncts/elektronska-komunikacija>).

Pravni osnov

Postupak tranzita propisan je odredbama:

- Čl. 155, 156, 158 i 159 Carinskog zakona Crne Gore (Sl. list CG br. 86/22);
- Čl. 400 - 454 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti (Sl. list CG br. 26/23)
- Članom 5a Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu podnošenja carinske deklaracije i drugih obrazaca koji se upotrebljavaju u carinskom postupku (Sl. list CG br. 23/16, 83/16, 84/17, 76/22).

Vrste pojednostavljenja u sprovođenju tranzitnog postupka u pomorskom saobraćaju su:

- **Upotreba tranzitne deklaracije sa manjim brojem podataka**

U skladu s članom 158 stav 5 tačka 4 Carinskog zakona, brodskoj kompaniji se može odobriti korišćenje carinske deklaracije sa manjim brojem podataka za

stavljanje robe u postupak tranzita koju carinski organ izdaje ako se elektronski transportni dokument ne koristi kao tranzitna deklaracija.

- **Elektronski transportni dokument kao tranzitna deklaracija za primjenu pojednostavljenog zajedničkog tranzitnog postupka**

U skladu s članom 158 stav 5 tačka 5 Carinskog zakona, brodskoj kompaniji se može odobriti korišćenje elektronskog transportnog dokumenta kao tranzitne deklaracije za robu koja se prevozi pomorskim putem.

Upotreba pojednostavljenog tranzitnog postupka nije obavezna, roba se može staviti u redovan carinski tranzitni postupak, na osnovu tranzitne deklaracije.

I REDOVNI TRANZITNI POSTUPAK

Prevoznik plovila za plovidbu morem koji ulazi u carinsko područje Crne Gore dužan je o dolasku obavijestiti carinsku ispostavu prvog ulaska po dolasku plovila. Carinski organ može prihvati da se sistemi luka ili drugi odgovarajući sistemi informisanja upotrebljavaju za obavještavanje o dolasku prevoznih sredstava.

Roba koja je unijeta u carinsko područje Crne Gore morem i koja ostaje u prevoznom sredstvu, podnosi se carinskom organu u luci gdje će biti istovarena ili pretovarena. Roba koja se istovara i ponovo utovara na isto prevozno sredstvo tokom putovanja, kako bi se omogućio istovar ili utovar druge robe, ne podnosi se carinskom organu u toj luci.

Za robu koja se prevozi u pomorskom saobraćaju mjesto gdje se roba prijavljuje prilikom ulaska u carinsko područje Crne Gore je:

- luka u kojoj roba prvi put ulazi na carinsko područje Crne Gore;
- luka istovara, za robu koja se prevozi u pomorskom saobraćaju, a zatim, bez pretovara, unutrašnjim plovnim putevima;
- mjesto na kome se nalazi ulazna carinska ispostava, unutrašnjim plovnim putevima.

Carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na prtljag lica:

- na plovilima za razonodu sprovode se u lukama pristajanja u Crnoj Gori, bez obzira na porijeklo ili odredište plovila,
- koja koriste uslugu pomorskog prevoza koju pruža plovilo i čiji prevozi počinju, zaustavljaju se ili se završavaju u luci koja nije u Crnoj Gori, obavljaju se u svakoj luci u Crnoj Gori u kojoj se prtljag utovara ili istovara.

II POJEDNOSTAVLJENJA TRANZITNOG POSTUPKA ZA ROBU KOJA SE PREVOZI MOREM

Postupak pojednostavljenja carinskog tranzitnog postupka za robu koja se prevozi morem regulisan je: odredbama člana 158 stav 5 Carinskog zakona i odredbama čl. 449, 451, 453 i 454 Uredbe.

2.1 Elektronski transportni dokument kao tranzitna deklaracija za primjenu tranzitnog postupka

Prilikom upotrebe pojednostavljenog postupka kao tranzitna deklaracija koristi se elektronski transportni dokument, shodno članu 158 stav 5 tačka 5 Carinskog zakona i čl. 453 i 454 Uredbe.

Shodno navedenim odredbama, brodskoj kompaniji se može odobriti upotreba elektronskog transportnog dokumenta kao tranzitne deklaracije za postupak tranzita i u tom slučaju brodska kompanija je nosilac postupka za navedeni tranzitni postupak i dužna je da se pridržava propisa koji regulišu tranzitni carinski postupak.

Odobrenje za upotrebu elektronskog transportnog dokumenta, izdaje se brodskoj kompaniji koja ispunjava kriterijume za to pojednostavljenje.

U skladu s odredbom člana 158 stav 5 tačka 5 Carinskog zakona, carinski organ može dati odobrenje za upotrebu elektronskog transportnog dokumenta kao deklaracije za stavljanje robe u postupak tranzita, pod uslovom da on sadrži podatke te deklaracije i da su ti podaci dostupni carinskom organu na polasku i na odredištu, kako bi se omogućio carinski nadzor robe i okončanje postupka.

U skladu s članom 454 stav 2 Uredbe, ako robu treba staviti u tranzitni postupak, nosilac postupka unosi odgovarajuće šifre pored svih stavki u elektronskom transportnom dokumentu.¹

Karakteristika ove procedure je da kada transport uključuje robu koja je stavljena u spoljni tranzitni postupak (T1 za zajednički tranzit i T1ME za nacionalni) i robu koja je stavljena u unutrašnji tranzitni postupak (T2 za zajednički tranzit i T2ME za nacionalni), koristi se poseban manifest za svaki od pomenutih tranzitnih postupaka.

¹ U EU ti su podaci navedeni u Prilogu B Delegirane uredbe EU 2015/2446 i Prilogu C Implementacione odluke EK 2019/2151

2.1.1 Podnošenje zahtjeva

Zahtjev za pojednostavljeni postupak zasnovan na elektronskom transportnom dokumentu kao tranzitnoj deklaraciji se shodno odredbi člana 61 stav 3 Dodatka I Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku podnosi carinskom organu države na čijem području se vodi glavna knjigovodstvena evidencija podnosioca zahtjeva i gdje se treba izvršiti barem dio aktivnosti obuhvaćenih odobrenjem. Kada je glavna knjigovodstvena evidencija podnosioca zahtjeva u carinske svrhe dostupna na teritoriji Crne Gore i barem dio aktivnosti obuhvaćenih odobrenjem se treba sprovoditi na teritoriji Crne Gore, zahtjev sa pratećom dokumentacijom, se u pisanoj formi dostavlja arhivi carinskog organa, na adresi: ulica Oktobarske revolucije 128, Podgorica a nakon primjene Sistema za carinske odluke elektronski posredstvom tog sistema.

U zahtjevu se navode sve činjenice koje će carinskim organima omogućiti provjeru da li su ispunjeni uslovi pod kojima se primjena pojednostavljenja može odobriti kao i nadzor nad ispunjavanjem obaveza koje proizlaze iz tog odobrenja (član 59. Dodatka I Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku).

U zahtjevu brodska kompanija treba navesti sljedeće podatke:

1. ime podnosioca zahtjeva i njegov identifikacioni broj;
2. ime i kontakt podatke:
 - i. lica nadležnog za carinska pitanja i zahtjev,
 - ii. odgovornog lica za privredni subjekt podnosioca zahtjeva
3. mjesto gdje se vodi ili je dostupna glavna knjigovodstvena evidencija za carinske svrhe;
4. vrsta glavne knjigovodstvene evidencije za carinske svrhe;
5. mjesto gdje se vodi evidencija;
6. vrsta evidencije;
7. polazna i odredišna carinska ispostava;
8. broj plovidbi između pomorskih luka u Crnoj Gori do pristupanja CG Konvenciji o zajedničkom tranzitnom postupku a nakon toga Unije i zemalja zajedničkog tranzita;
9. informacije o načinu na koji će podaci biti dostupni carinskim ispostavama u polaznoj i odredišnoj pomorskoj luci (ako se sredstva informisanja razlikuju zavisno od carinske ispostave ili zemlje, u zahtjevu se mora navesti svako sredstvo).

Ako nakon prihvatanja zahtjeva organizaciona jedinica za tranzit smatra da je potrebno da zatraži dodatne informacije od podnosioca zahtjeva da bi donijela odluku, određuje podnosiocu zahtjeva rok koji ne može biti duži od 30 dana za dostavljanje tih informacija.

U skladu sa članom 12 Carinskog zakona podnositac zahtjeva je odgovoran za:

- tačnost i potpunost podataka datih u zahtjevu;
- vjerodostojnost, tačnost i punovažnost dokumenata koji prate zahtjev;
- primjenu poštovanja obaveza koje se odnose na sprovođenje odobrenih aktivnosti;
- vjerodostojnost i tačnost svih informacija koje se pružaju carinskom organu ili ih taj organ zahtijeva.

Nakon provjere ispunjenosti navedenih uslova, propisanih odredbama člana 57. stav 5. Dodatka I uz Konvenciju o zajedničkom tranzitu, organizaciona jedinica za tranzit, konsultuje se sa carinskim ispostavama u lukama polazišta i odredišta (u državama članicama Konvencije o zajedničkom tranzitu) da li podnositac zahtjeva ispunjava uslove i kriterijume za davanje odobrenja.

Rok za konsultacije je 45 dana (član 111a. Dodatka I Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku). Ovaj rok se može produžiti u slučaju kada je konsultovanoj carinskoj ispostavi potrebno više vremena za ispitivanje ili ako podnositac zahtjeva treba da izvrši prilagođavanja kako bi obezbijedio ispunjenje zahtjevanih uslova ili kriterijuma.

Ukoliko konsultovana ispostava ne odgovori u određenom roku, smatra se da su ispunjeni uslovi u vezi kojih je konsultovan.

Ako konsultovana carinska ispostava utvrdi da podnositac zahtjeva ne ispunjava jedan ili više uslova i kriterijuma za izdavanje odobrenja, dokumentovani i obrazloženi odgovor dostavlja organizacionoj jedinici za tranzit, uz navođenje razloga za odbijanje zahtjeva. U tom slučaju, organizaciona jedinica za tranzit neće izdati odobrenje. Shodno odredbi člana 62. Stav 2. Dodatka I Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku u odluci o odbijanju zahtjeva navode se razlozi odbijanja pa se oni saopštavaju podnosiocu zahtjeva.

Postupak konsultacija može se ponoviti i u svrhu ponovne procjene i praćenja odobrenja.

2.1.2 Odobrenje za upotrebu elektronskog transportnog dokumenta kao tranzitne deklaracije

Zahtjev za odobrenje pojednostavljenog postupka tranzita, zasnovanog na elektronskom transportnom dokumentu kao tranzitne deklaracije u skladu s odredbom člana 158 stav 5 tačka 5 Carinskog zakona, brodska kompanija podnosi nadležnom carinskom organu iz člana 16 stav 2 Carinskog zakona. Nadležni carinski organ se određuje prema mjestu gdje se nalazi ili gdje je

dostupna glavna knjigovodstvena evidencija podnosioca zahtjeva i gdje se treba izvršiti barem dio aktivnosti obuhvaćenih odobrenjem. Zahtjev za odobrenje primjene ovog pojednostavljenja, datiran i potpisani i podnosi se u pisanoj formi u arhivu carinskog organa, na adresi: ulica Oktobarske revolucije 128, Podgorica a nakon primjene Sistema za carinske odluke elektronskim putem posredstvom tog sistema.

Odobrenja se izdaju podnosiocima zahtjeva koji ispunjavaju sljedeće uslove:

- podnositelj zahtjeva ima sjedište na carinskom području Crne Gore;
- podnositelj zahtjeva je izjavio da će redovno koristiti postupak tranzita, najmanje 7 postupaka na mjesечно nivou, odnosno obavlja značajan broj plovidbi između luka u Crnoj Gori;
- podnositelj zahtjeva u poslednje tri godine prije podnošenja zahtjeva, nije počinio teže ili više puta kršio carinske i poreske propise, uključujući krivično djelo koje se odnosi na privrednu djelatnost podnosioca zahtjeva, izvršene od strane:
 - o lica na koje se odluka odnosi;
 - o odgovornog lica u privrednom društvu na koje se odluka odnosi ili koje vrši kontrolu nad njegovim upravljanjem;
 - o lica nadležnog za carinska pitanja u privrednom društvu na koje se odluka odnosi;
- podnositelj zahtjeva posjeduje visok nivo kontrole aktivnosti i protoka robe od strane podnosioca zahtjeva, kroz zadovoljavajuće vođenje poslovne evidencije i, po potrebi, evidencije o prevozu robe, koja omogućava odgovarajuće carinske kontrole;
- podnositelj zahtjeva dokazuje posjedovanje praktičnih standarda stručnosti ili profesionalnih kvalifikacija koji su u neposrednoj vezi sa aktivnošću koja se sprovodi;
- podnositelj zahtjeva treba da dokaže da će moći da osigura da podaci elektronskog transportnog dokumenta budu na raspolaganju polaznoj carinskoj ispostavi u polaznoj luci i odredišnoj carinskoj ispostavi u odredišnoj luci i da su ti podaci isti u polaznoj carinskoj ispostavi i odredišnoj carinskoj ispostavi.

Nakon prijema zahtjeva, nadležni carinski organ ocjenjuje ispunjenost propisanih uslova i sprovodi procedure konsultacija sa carinskim ispostavama u polaznim i odredišnim lukama koje su uključene u tranzitne postupke obuhvaćene zahtjevom i shodno tome donosi odluku.

Ako nadležni carinski organ kome je podnijet zahtjev smatra da su ispunjeni propisani uslovi, nakon pregleda zahtjeva šalje primjerak carinskim ispostavama u lukama koje su navedene u zahtjevu, tražeći njihovu saglasnost.

Carinske ispostave polaznih i odredišnih luka razmatraju da li su ispunjeni uslovi za primjenu tranzitnog postupka na osnovu elektronskog transportnog dokumenta.

Rok za konsultacije je 45 dana (član 111a. Dodatka I Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku). Ovaj rok se može produžiti u slučaju kada je konsultovanoj carinskoj ispostavi potrebno više vremena za ispitivanje ili ako podnositelj zahtjeva treba da izvrši prilagođavanja kako bi obezbijedio ispunjenje zahtjevanih uslova ili kriterijuma.

Ukoliko konsultovana ispostava ne odgovori u određenom roku, smatra se da su ispunjeni uslovi u vezi kojih je konsultovan. Međutim, ukoliko nadležni carinski organ navede da podnositelj zahtjeva ne koristi redovno postupak tranzita u toj luci u odobrenje neće biti uključena ta luka. Ako konsultovana ispostava ne da saglasnost iz razloga ozbiljnog ili ponovljenog kršenja carinskih i poreskih propisa, mora navesti razloge i zakonske propise koji su prekršeni. U tom slučaju nadležni carinski organ kome je podnijet zahtjev neće izdati odobrenje.

Nakon završetka konsultacija bez prigovora, nadležni carinski organ, ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 16 Carinskog zakona, odnosno člana 449 i 453 Uredbe izdaje odobrenje za pojednostavljeni tranzitni postupak na osnovu elektronskog transportnog dokumenta koje se primjenjuje i na odlazna i dolazna kretanja robe. Odobrenje važi samo za luke naznačene u odobrenju.

U skladu s odredbama člana 449 Uredbe, koje sadrže opšte odredbe o odobravanju pojednostavljenja u tranzitnom postupku odobrenje se izdaje samo ako carinski organ smatra da će moći da nadzire postupak tranzita i sprovodi kontrolu bez administrativnog napora nesrazmernog u odnosu na zahtjev datog lica.

Odobrenje za pojednostavljeni postupak posredstvom elektronskog transportnog dokumenta treba da sadrži sljedeće podatke:

- Naziv nosioca odobrenja
- nazine polaznih i odredišnih luka uključenih u tranzitni postupak
- uslove za korišćenje elektronskog transportnog dokumenta kao deklaracije za stavljanje robe u postupak tranzita
- sredstva komunikacije između polazne i odredišne carinske ispostave ili više njih i brodske kompanije.

Nakon dobijanja odobrenja, brodska kompanija šalje carinskim organima nadležnim za svaku luku obuhvaćenu odobrenjem, odgovarajuću kopiju odobrenja.

Ako brodska kompanija želi da promijeni jednu ili više luka u odobrenju, mora da predala novi zahtjev nadležnom carinskom organu.

2.1.3 Sprovođenje postupka na osnovu elektronskog transportnog dokumenta kao tranzitne deklaracije

Na pojednostavljeni postupak tranzita u pomorskom saobraćaju u svemu se primjenjuju odredbe člana 454 Uredbe prema kojima se roba stavlja u postupak tranzita kada su podaci iz elektronskog transportnog dokumenta stavljeni na raspolaganje polaznoj carinskoj ispostavi u luci, u skladu sa odobrenjem iz člana 158 stav 5 tačka 5 Zakona. Nositelj postupka treba da unese odgovarajuće šifre pored svih stavki u elektronskom transportnom dokumentu. Postupak tranzita završava se kada se roba podnese u odredišnu carinsku ispostavu u luci i kada su podaci iz elektronskog transportnog dokumenta stavljeni na raspolaganje toj carinskoj ispostavi u skladu sa odobrenjem iz člana 158 stav 5 tačka 5 Zakona. Nositelj postupka bez odlaganja treba da obavijesti polaznu carinsku ispostavu i odredišnu carinsku ispostavu o prekršajima i nepravilnostima. Smatra se da je postupak tranzita okončan osim ako su carinske ispostave primile informacije da postupak nije propisno završen ili su to utvrdili.

Pri stavljanju robe u postupak tranzita na osnovu elektronskog transportnog dokumenta kao tranzitne deklaracije poštuju se formalnosti predviđene odredbama člana 428 - 435 Uredbe.

2.1.4 Postupak u polaznoj carinskoj ispostavi

Roba se pušta u postupak tranzita ako su u skladu s odobrenjem, carinskoj ispostavi u polaznoj luci, stavljeni na raspolaganje svi podaci iz elektronskog transportnog dokumenta koji se koristi kao tranzitna deklaracija.

Brodska kompanija dostavlja elektronski transportni dokument, sačinjen u polaznoj luci, carinskim ispostavama u polaznoj i odredišnoj luci, korišćenjem elektronskog sistema za razmjenu informacija, na način utvrđen u odobrenju za pojednostavljeni postupak. Carinske ispostave u polaznoj i odredišnoj luci moraju imati pristup podacima u elektronskom sistemu brodske kompanije koja koristi pojednostavljeni postupak.

Elektronski transportni dokument mora sadržati oznake T1, T1ME, T2, T2ME, C, TD ili X uz označavanje relevantne stavke, kao i sljedeće podatke:

- Broj teretnice
- Broj, vrstu, oznake i identifikacione brojeve paketa
- trgovачki opis robe, uključujući sve podatke za njenu identifikaciju i tarifnu oznaku iz HS na nivou od najmanje 6 cifara
- bruto masu
- prema potrebi i identifikacione oznake kontejnera.

Brodska kompanija podnosi najmanje dva primjerka pratećeg elektronskog transportnog dokumenta carinskoj ispostavi u polaznoj luci, koja ovjerava dokument pečatom i upisuje datum ovjere i zadržava jedan primjerak, a drugi vraća drodskoj kompaniji.

Brodska kompanija je dužna da na zahtjev carinskog organa pokaže primjerak transportnog dokumenta u bilo koje doba.

U slučaju nastupanja okolnosti iz člana 429 Uredbe (Incidenti za vrijeme kretanja robe u postupku tranzita), roba koja je navedena u tranzitnoj deklaraciji, dostavlja se bez odlaganja zajedno sa MRN brojem tranzitne deklaracije (u ovom slučaju kao referentni broj koristi se LRN broj koji dodjeljuje brodska kompanija u svom sistemu), najbližoj nadležnoj carinskoj ispostavi. Nadležna carinska ispostava u tom slučaju preuzima formalnosti propisane članom 429 Uredbe.

U slučaju pretovara robe brodska kompanija mora u elektronski transportni dokument upisati odgovarajuću napomenu, odnosno evidentirati relevantne informacije u elektronskom tranzitnom sistemu i obavijestiti nadležnu carinsku ispostavu da ovaj pretovar zvanično potvrdi.

U skladu s odredbama člana 66 stav 9 tačka 3 Carinskog zakona za robu stavljenu u postupak tranzita za pojednostavljenja iz člana 158 stav 5 tačka 5 Carinskog zakona (upotreba elektronskog transportnog dokumenta kao deklaracije) i koja se prevozi na carinskoj teritoriji Crne Gore, ne zahtijeva se obezbjeđenje za plaćanje carinskog duga.

Oznake T1, T2, T2F, C, TD i X koriste se da označe relevantne stavke na sljedeći način:

oznake	Zajednički tranzit	Tranzit Unije
T1	Roba stavljena u spoljni T1 tranzitni postupak	Roba stavljena u spoljni T1 tranzitni postupak

T2	Roba stavljena u T2 unutrašnji tranzitni postupak	Roba stavljena u T2 unutrašnji tranzitni postupak
T2F	Roba stavljena u T2 unutrašnji tranzitni postupak	Roba stavljena u T2 unutrašnji tranzitni postupak koja se premešta sa posebnih fiskalnih područja na drugi dio carinskog područja Unije koji nije posebno fiskalno područje. Takva roba se navodi u odvojenim manifestima.
C	Roba iz Unije koja nije stavljena u tranzitni postupak (ekvivalent T2L i T2LF)	Roba iz Unije koja nije stavljena u tranzitni postupak (ekvivalent T2L i T2LF)
TD	Roba već stavljena u tranzitni postupak	Roba već stavljena u tranzitni postupak, ili koja se stavlja u postupak aktivnog oplemenjivanja, carinskog skladištenja ili postupak privremenog uvoza
X	Roba iz Unije koja se izvozi i koja nije stavljena u tranzitni postupak u skladu sa čl. 111 Dodatka I, Konvencije	Roba iz Unije koja se izvozi, a koja se ne stavlja u tranzitni postupak

U slučaju da je roba već stavljena u drugi postupak tranzita ili se prevozi u okviru postupka aktivnog oplemenjivanja, carinskog skladištenja ili privremenog uvoza, brodska kompanija upisuje oznaku „TD“ na pripadajućoj teretnici ili drugoj trgovačkoj ispravi, kao i poziv na postupak u koji je roba stavljena, referentni broj i datum tranzitne deklaracije ili isprave koja prati robu i naziv carinskog organa koji je izdao. Nakon što se izvrši analiza rizika i po potrebi pregled robe, carinski organ prihvata elektronski transportni dokument koji predstavlja pojednostavljenu deklaraciju. Na svakoj deklaraciji mora da se nalazi referentni broj (interni LRN broj koji dodeljuje brodska kompanija) datum izdavanja tranzitnog dokumenta i naziv organa koji ih je izdao.

U slučaju izvoza, roba se stavlja u izvozni postupak kod carinske ispostave u polaznoj luci. Ukoliko se roba upućuje drugoj luci u Crnoj Gori radi istupa sa carinskog područja Crne Gore, stavljena se u tranzitni postupak na osnovu elektronske tranzitne isprave a tranzitni postupak se okončava u odredišnoj luci gdje roba istupa iz Crne Gore.

2.1.5. Postupak u odredišnoj carinskoj ispostavi

U skladu s članom 437 Uredbe, kada roba u postupku tranzita stigne u odredišnu carinsku ispostavu, toj carinskoj ispostavi se podnosi: roba, LRN tranzitne deklaracije, sve informacije koje zahtijeva odredišna carinska ispostava.

Roba se podnosi u radno vrijeme, a na zahtjev lica odredišna ispostava može da dozvoli da se roba podnese van radnog vremena ili na drugom mjestu.

U skladu s članom 431 Uredbe, na zahtjev lica koje podnosi robu u odredišnu carinsku ispostavu, ta carinska ispostava ovjerava potvrdu kojom se potvrđuje podnošenje robe i koja sadrži upućivanje na MRN tranzitne deklaracije – u ovom slučaju kao referentni broj koristi se LRN broj koji dodeljuje brodska kompanija u svom sistemu.

Potvrda o podnošenju robe izdaje se na obrascu koji je dat u Prilogu 61 Uredbe, koji je prethodno popunilo zainteresovano lice i ne predstavlja alternativni dokaz da je postupak tranzita završen u skladu s članom 436 Uredbe.

Shodno članu 432 Uredbe, odredišna carinska ispostava obavještava polaznu carinsku ispostavu o podnošenju robe na dan podnošenja robe i MRN (LRN) tranzitne deklaracije u skladu s članom 430 Uredbe. Ako se postupak tranzita završi u carinskoj ispostavi koja nije deklarisana kao odredišna u tranzitnoj deklaraciji, ta carinska ispostava se smatra odredišnom carinskom ispostavom u skladu s članom 430 Uredbe, koja obavještava polaznu carinsku ispostavu o podnošenju robe na dan podnošenja robe i LRN tranzitne deklaracije. Polazna carinska ispostava o podnošenju robe obavještava odredišnu carinsku ispostavu deklarisani u tranzitnoj deklaraciji.

Prema članu 433 Uredbe, nakon podnošenja robe u postupku tranzita, odredišna carinska ispostava provjerava tačnost podataka o tranzitnoj operaciji. U slučaju da ne utvrdi nepravilnosti i nosilac postupka dostavi transportni dokument, odredišna carinska ispostava, na zahtjev nosioca postupka, ovjerava taj dokument u svrhe pružanja alternativnog dokaza u skladu s članom 436 ove uredbe. Ovjera obuhvata potpis ovlašćenog carinskog službenika, pečat te carinske ispostave, datum i napomenu: "Alternativni dokaz - 99202".

Shodno članu 441 Uredbe odredišna carinska ispostava dostavlja polaznoj carinskoj ispostavi rezultate provjere, najkasnije trećeg dana od dana kad se roba podnese u odredišnu carinsku ispostavu, odnosno na drugo mjesto, u skladu s članom 430 Uredbe. U izuzetnim slučajevima, taj rok se može produžiti do šest dana.

Na pojednostavljeni postupak tranzita u svemu se primjenjuju odredbe člana 435 Uredbe, u vezi sa sprovođenjem postupka provjere za robu koja se kreće u

postupku tranzita, odnosno u skladu sa Obavještenjem o postupku provjere i okončanja tranzitnog postupka.

2.1.6 Nadzor tranzitnog postupka na osnovu elektronskog transportnog dokumenta

Carinski službenici u polaznoj i odredišnoj carinskoj ispostavi moraju imati pristup podacima u sistemu brodske kompanije, koja koristi pojednostavljeni tranzitni postupak na osnovu elektronskog transportnog dokumenta.

Podaci u elektronskom transportnom dokumentu kao tranzitnoj deklaraciji u polaznoj carinskoj ispostavi moraju biti istovjetni podacima u odredišnoj carinskoj ispostavi.

Shodno odredbama člana 454 Uredbe, postupak tranzita završava se kada se roba podnese u odredišnu carinsku ispostavu u luci i kada su podaci iz elektronskog transportnog dokumenta stavljeni na raspolaganje toj carinskoj ispostavi u skladu sa sredstvima utvrđenim u odobrenju. Nositelj postupka bez odlaganja obavještava polaznu carinsku ispostavu i odredišnu carinsku ispostavu o svim prekršajima i nepravilnostima. Smatra se da je postupak tranzita okončan osim ako su carinske ispostave primile informacije da postupak nije propisno završen ili su to utvrdili.

Brodska kompanija je dužna da vodi i čuva podatke o statusu svih pošiljki u svojoj knjigovodstvenoj evidenciji tri godine nakon isteka tekuće godine u kojoj je razdužen postupak tranzita.

Odredišna carinska ispostava vrši kontrole u skladu s utvrđenim kriterijumima analize rizika i po potrebi šalje na provjeru pojedinosti manifesta carinskoj ispostavi polazne luke.

2.2 Pojednostavljeni tranzitni postupak upotrebom deklaracije s manjim brojem podataka

Zahtjev za izdavanje odobrenja za upotrebu deklaracije s manjim brojem podataka za stavljanje robe u postupak tranzita se podnosi carinskom organu nadležnom za mjesto gdje se vodi ili je dostupna glavna knjigovodstvena evidencija podnosioca zahtjeva u carinske svrhe i gdje se treba sprovoditi barem dio aktivnosti obuhvaćenih odobrenjem. Kada je glavna knjigovodstvena evidencija podnosioca zahtjeva u carinske svrhe dostupna na teritoriji Crne Gore i barem dio aktivnosti obuhvaćenih odobrenjem se treba sprovoditi na teritoriji Crne Gore, zahtjev sa pratećom dokumentacijom, se u pisanoj formi dostavlja arhivi carinskog organa, na adresi: ulica Oktobarske revolucije 128, Podgorica a

nakon primjene Sistema za carinske odluke elektronski posredstvom tog sistema.

Uz zahtjev, podnositac dostavlja sve zahtijevane informacije, koje su neophodne za donošenje odobrenja. Glavna knjigovodstvena evidencija podnosioca zahtjeva odnosi se na evidenciju i dokumentaciju koje carinskom organu omogućava izdavanje odobrenja.

Ovo odobrenje se izdaje, ukoliko se elektronski transportni dokument ne koristi kao tranzitna deklaracija, podnosiocima zahtjeva koji ispunjavaju sljedeće uslove:

- podnositac zahtjeva ima sjedište na carinskom području Crne Gore;
- podnositac zahtjeva je izjavio da će redovno koristiti postupak tranzita, najmanje 7 postupaka na mjesecnom nivou;
- podnositac zahtjeva u posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva, nije počinio teže ili više puta kršio carinske i poreske propise, uključujući krivično djelo koje se odnosi na privrednu djelatnost podnosioca zahtjeva, izvršene od strane:
 - lica na koje se odluka odnosi;
 - odgovornog lica u privrednom društvu na koje se odluka odnosi ili koje vrši kontrolu nad njegovim upravljanjem;
 - lica nadležnog za carinska pitanja u privrednom društvu na koje se odluka odnosi;
- podnositac zahtjeva posjeduje visok nivo kontrole aktivnosti i protoka robe, kroz zadovoljavajuće vođenje poslovne evidencije i, po potrebi, evidencije o prevozu robe, koja omogućava odgovarajuće carinske kontrole
- podnositac zahtjeva dokazuje posjedovanje praktičnih standarda stručnosti ili profesionalnih kvalifikacija koji su u neposrednoj vezi sa aktivnošću koja se sprovodi.

Odobrenje za ovo pojednostavljenje se primjenjuje u svim ugovornim stranama zajedničkog tranzita.

Deklaracije koje se podnose u skladu sa ovim odobrenjem popunjavaju se u skladu sa Pravilnikom, Prilog 17.

III PONIŠTENJE, SUSPENZIJA, UKIDANJE I IZMJENA ODOBRENJA

U skladu s članom 18. Carinskog zakona, carinski organ poništava odluku koja je povoljna za lice na koje se odnosi ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) odluka je donijeta na osnovu netačnih ili nepotpunih podataka;

2) lice na koje se odluka odnosi je znalo ili je opravdano trebalo da zna da su podaci netačni ili nepotpuni.

Carinski organ je dužan da obavijesti lice na koje se odnosi poništena odluka. Poništenje proizvodi pravno dejstvo od datuma donošenja poništene odluke, osim ako je, u skladu s Carinskim zakonom, u odluci navedeno drugačije.

Odluka će se suspendovati umjesto poništiti, izmijeniti ili ukinuti u skladu sa čl. 17, 18 ili 19 Carinskog zakona, ako:

1) smatra da može postojati dovoljno razloga za poništenje, izmjenu ili ukidanje odluke, ali još uvijek nema sve neophodne elemente da odluči o poništavanju, izmjeni ili ukidanju;

2) smatra da uslovi za odluku nijesu ispunjeni ili da lice na koje se odluka odnosi ne ispunjava obaveze koje proizilaze iz te odluke i da je primjereno licu na koje se odluka odnosi ostaviti vrijeme za preuzimanje mjera kojima će se obezbijediti ispunjavanje uslova ili postupanje u skladu sa obavezama;

3) lice na koje se odluka odnosi traži suspenziju jer privremeno nije u mogućnosti da ispuni uslove navedene u odluci ili da postupi u skladu sa obavezama koje proizilaze iz te odluke.

U skladu s članom 19. Carinskog zakona, carinski organ ukida ili mijenja odluku koja je povoljna za lice na koje se odnosi ako, u slučajevima različitim od navedenih u članu 18 Carinskog zakona:

1) jedan ili više uslova za donošenje te odluke nijesu bili ili više nijesu ispunjeni; ili

2) na zahtjev korisnika odluke.

Povoljna odluka koja se odnosi na više lica može biti ukinuta samo u pogledu lica koje ne ispuni obavezu određenu tom odlukom, osim ako nije drugačije predviđeno.

Lice na koje se odluka odnosi obavještava se o njenom ukidanju ili izmjeni.

Odluka o ukidanju i izmjeni odobrenja stupa na snagu danom dostavljanja podnosiocu zahtjeva ili se smatra da mu je dostavljena. Izuzetno, ako opravdani interesi lica na koje se odluka odnosi tako zahtijevaju, carinski organ može da, do jedne godine, odloži dan od kada ukidanje ili izmjena odluke proizvodi pravno dejstvo. Dan od kada ukidanje ili izmjena odluke proizvodi pravno dejstvo se navodi u odluci o ukidanju ili izmjeni odluke. Protiv rješenja o ukidanju ili izmjeni odluke može se podnijeti žalba, koja ne odlaže izvršenje rješenja.

IV ČUVANJE EVIDENCIJE OD STRANE CARINSKIH ORGANA

U skladu sa članom 33 Carinskog zakona, dokumentacija i informacije u vezi odobrenja čuvaju se najmanje tri godine:

- 1) od posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je okončan tranzitni postupak;
- 2) nakon isteka roka od tri godine kada je carinska kontrola u pogledu carinskog duga utvrdila da se određeno knjiženje mora ispraviti i ako je lice obaviješteno o tome.

Ako je uložena žalba ili ako je započet sudski postupak, isprave i podaci čuvaju se dok se žalbeni ili sudski postupak ne okonča.

Ako je zahtjev odbijen ili je odobrenje poništeno, suspendovano, ukinuto, izmijenjeno, zahtjev i odluka o odbijanju zahtjeva ili poništenju, suspenziji, ukidaju, izmjeni ili odobrenja, prema potrebi i sve priložene propratne isprave, čuvaju se najmanje tri godine od kraja kalendarske godine u kojoj je zahtjev odbijen ili odobrenje poništeno, suspendovano, ukinuto ili izmijenjeno.

PRIMJENA INSTRUKCIJE

Ovo obavještenje počinje da se primjenjuje od dana početka nacionalne primjene NCTS-a, a u dijelu koji se odnosi na zajednički tranzit od dana pristupanja Crne Gore Konvenciji o zajedničkom tranzitnom postupku.

Obradio:

Davor Kujović, samostalni carinski savjetnik I

Saglasna:

Ana Marković, šefica Grupe za tranzit

Odobrlila:

Tatjana Vujisić, v.d.pomoćnika direktora

CO: 08, 07, 09, a/a

PRILOG 1

Obrazac za konsultacije

Naslov i adresa

Predmet: Zahtjev brodske kompanije za izdavanje odobrenja / izmjenu odobrenja br. za pojednostavljeni postupak tranzita na osnovu elektronskog transportnog dokumenta za robu koja se prevozi u pomorskom saobraćaju

Poštovani,

Brodska kompanija podnosi zahtjev, da joj se omogući da kao tranzitnu deklaraciju u luci koristi elektronski transportni dokument, koji šalje pomoću elektronskog sistema razmjene podataka, u skladu s članom 158. stav (5) tačka 5. Carinskog zakona i članom 57. stav 5 i članom 111 b) Dodatka I Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku.

Ako imate primjedbi u pogledu izdavanja/izmjenu odobrenja, molimo da nas obavjestite o tome. U suprotnom ćemo po proteku roka od 45 dana podnosiocu zahtjeva izdati odobrenje za pojednostavljeni postupak tranzita na osnovu elektronskog transportnog dokumenta /izmjenu odobrenja.

S poštovanjem,

Prilog:

1. zahtjev za izdavanje / izmjenu odobrenja
2. kopija postojećeg odobrenja (ako se radi o izmjeni odobrenja)
3. spisak carinskih ispostava i luka na kojima važi odobrenje
4. opis postupka elektronske razmjene podatak

TRANSLATION

Subject: Application of shipping company for authorisation / amendment of the authorisation No. to use simplified transit procedure

Dear colleagues,

With reference to the provisions of Article Article 57. Para 5. And 111a) of Appendix I to the Convention on Common Transit Procedure and Article 158 para (5) of the Customs Law of Montenegro as regards transitional rules for certain provisions of the the Customs Law of Montenegro, please receive the application of the _____ requesting approval to use of the Common transit procedure based on an electronic transport document for goods carried by sea at _____ (*name of the sea port involved in procedure*).

If you have any objection to the authorisation / amendment of the authorisation, please inform us. If no objection is received within the time limit of 45 days of the date of notification, the authorisation/amendment will be issued.

Regards,

Encl.:

1. application for authorisation / amendment of the authorisation
2. copy of the authorisation (*in case of amendment of the authorisation*)
3. the list of customs offices and sea ports where it applies
4. description of electronic data exchange procedure